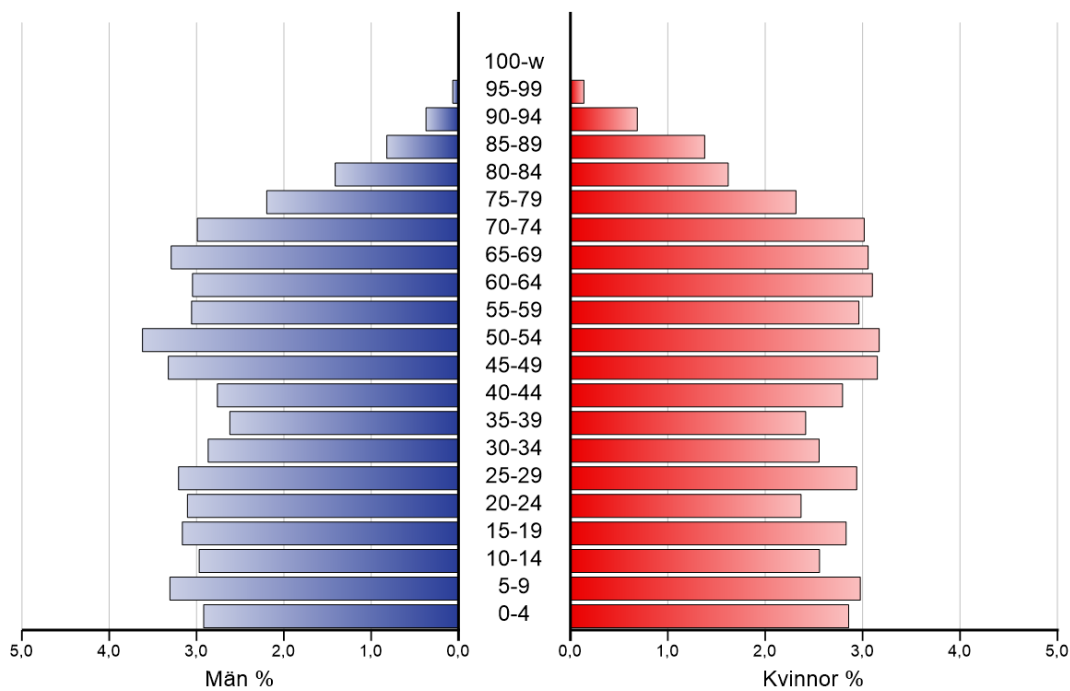

Nulägesanalys-Demografi

Vetlanda kommun 2018

Befolkning år 2017 samtliga områden

Innehåll

Sammanfattning	3
Befolkning	4
Befolkningen 2017 i jämförelse med övriga kommuner i länet och i Småland..	4
Befolkningsutveckling	5
Fördelning per åldersgrupp	5
Utländsk bakgrund.....	8
Migration.....	10
Barnafödande	12
Urbanisering	14
Utveckling av sysselsättning.....	15
Sysselsättningsgrad.....	17
Pendling.....	24
Utbildningsnivå.....	27

Sammanfattning

Den demografiska utvecklingen i kombination med försörjningskvoten och den allt äldre befolkningen ställer höga krav på kommunens förmåga att möta framtidens utmaningar. Försörjningsbördan för de sysselsatta i arbetsför ålder förväntas öka under de kommande 10 åren.

Vetlanda behöver därför säkerställa en attraktiv livsmiljö för småbarnsfamiljer och unga vuxna så att de ser möjligheter med ett liv i kommunen.

Denna typ av befolkningsförändring ställer också nya krav på kommunen att säkra kompetensförsörjningen på sikt. Digitaliseringen behöver ses som en del av lösningen.

Strukturomvandlingen i näringslivet måste mötas med en medveten strategi för livslångt lärande och karriärbyte för de människor som ersätts med robotar. Denna grupp utgör en stor potential och resurs för samhället. Parallellt behöver det offentliga, vård och välfärdstjänster digitaliseras i allt högre utsträckning både för att möta människors efterfrågan, behov och förmåga och för att lösa delar av de välfärdsutmaningar som den demografiska utvecklingen för med sig.

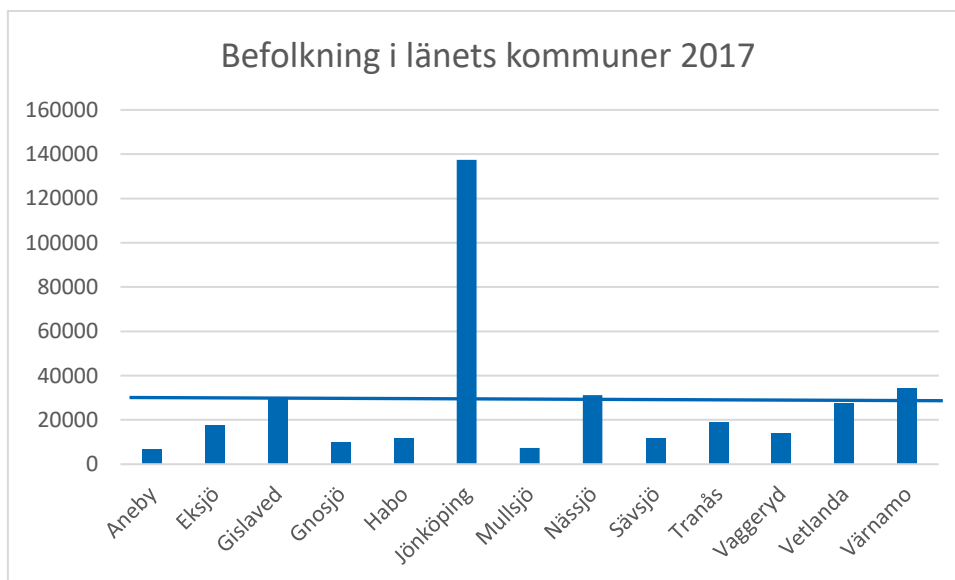
Genom att skapa möjligheter för företag och organisationer att ta del av kunskaps- och informationsspridning över kommungränser fyller arbetskraftsrörlighet en viktig funktion för kommunens utveckling och förnyelse. Det kan handla om att individer byter arbetsplatser och för med sig kunskap från ett företag till ett annat som kanske är lokaliserat i en annan kommun. Det kan även handla om arbetskraftens pendling, vilken bidrar till att individer rör sig över större geografier och för med sig kunskaper och idéer från en plats till en annan.

Att säkerställa pendlingsmöjligheterna med tillräckligt bra infrastruktur där kollektivt resande ingår är därmed en viktig framgångsfaktor för kommunens utveckling.

För att få en utveckling av hela kommunen behöver satsningar göras inom områdena utbildning och kompetens. Satsningar behöver även genomföras för att få till en bättre tillgänglighet av tjänster/service där en utbyggd infrastruktur medför en större rörlighet.

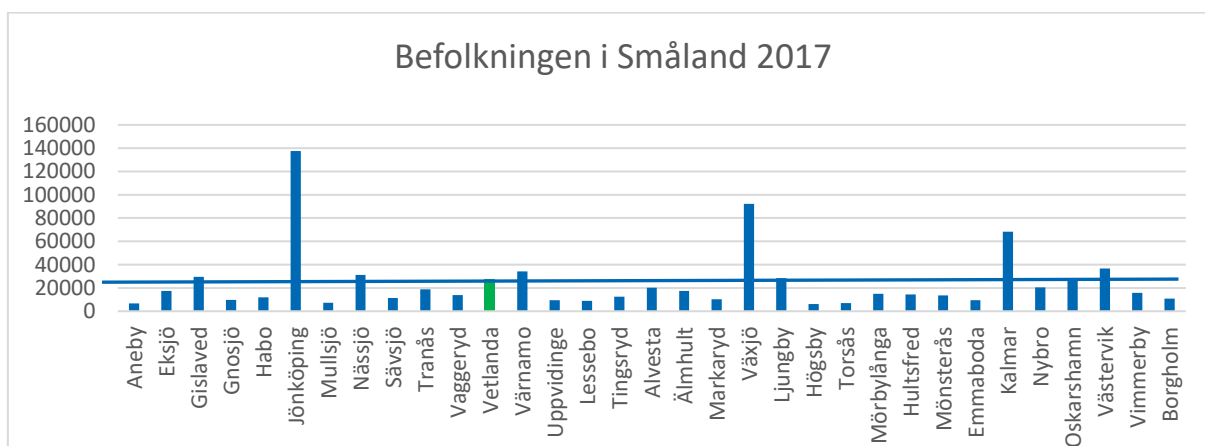
Befolkning

Befolkningen 2017 i jämförelse med övriga kommuner i länet och i Småland

Efter Jönköping är Värnamo länets största kommun, följd av Nässjö, Gislaved och Vetlanda. Aneby är länets minste kommun, följd av Mullsjö kommun.

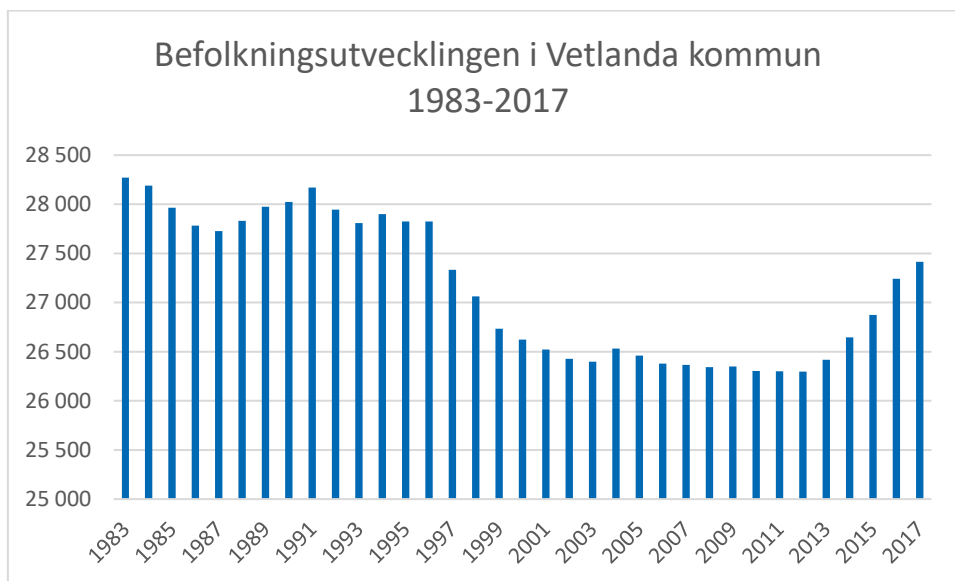
Länets befolkningstillväxt över tid drivs i stor grad av Jönköping, men även av Värnamo och Gislaved samt kommunerna som gränsar till Jönköping.

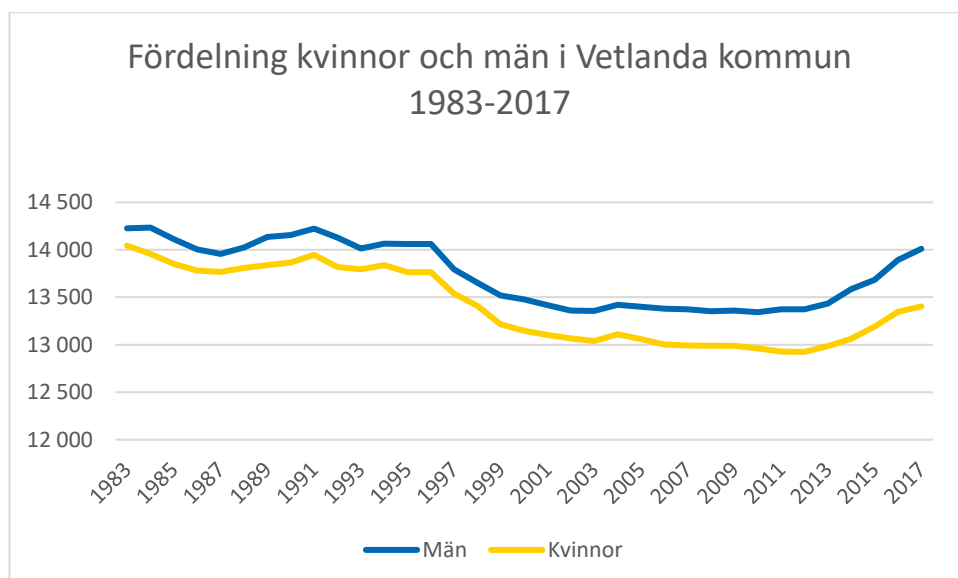
Efter de tre största kommunerna i Småland Jönköping, Växjö och Kalmar hamnar Vetlanda bland de sex kommunerna som har en befolkning över 20 000 invånare.

Eftersom förmågan att kunna attrahera, behålla och utveckla kompetenser, företag och kapital är avgörande för att utveckla en attraktiv och konkurrenskraftig region är det av största vikt att Vetlanda samverkar med de kringliggande kommunerna oavsett läntillhörighet.

Befolkningsutveckling

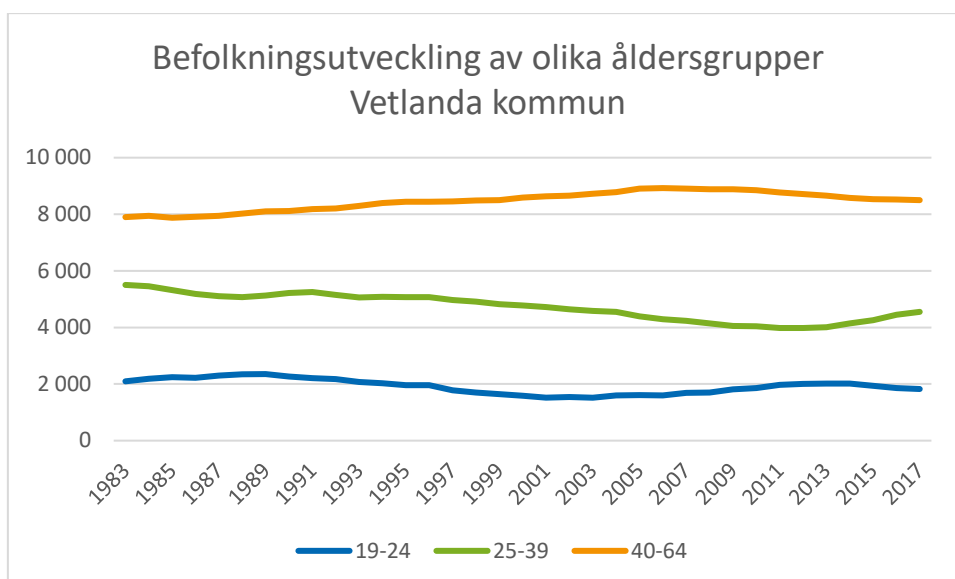
Från och med år 1983 var det lägsta befolkningsantalet år 2013 med 26 398 invånare men därefter har befolkningen ökat något igen och uppgick till 27 415 år 2017.

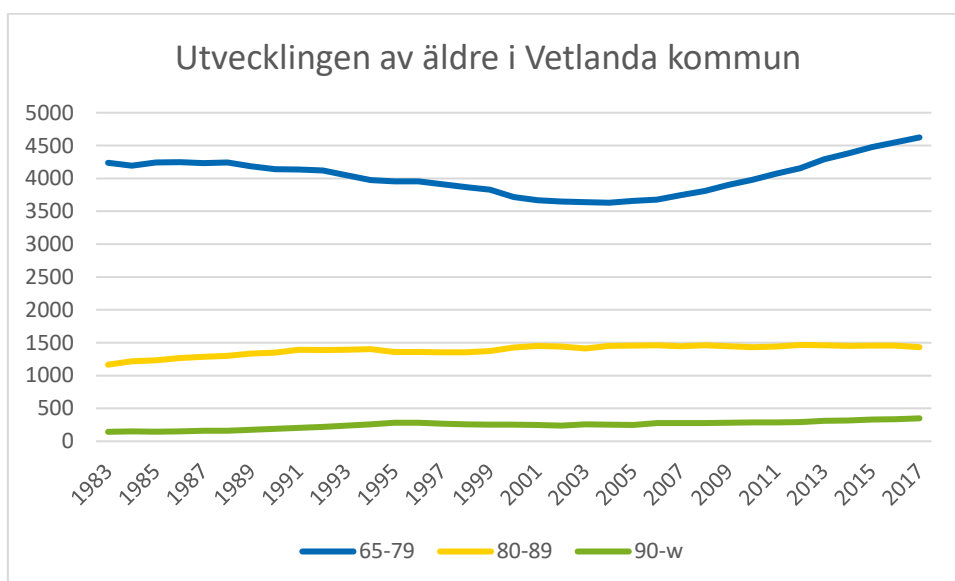
Antalet män har varit fler än antalet kvinnor under hela perioden men under de sista åren har kommunen förlorat något fler kvinnor i förhållande till andelen män. Fördelningen avviker något från riksgenomsnittet där andelen kvinnor är 49,8 procent. I Vetlanda är andelen kvinnor något lägre, 48,9 procent och i Jönköpings kommun är andelen kvinnor i stället något högre 50,0 procent.

Fördelning per åldersgrupp

Åldersgruppen 0-17 år utgörs i Jönköpings län av 21,7 % av befolkningen vilket kan jämföras med rikets 21 %. I Vetlanda kommun är andelen mellan 0-17 år 21,2 %.

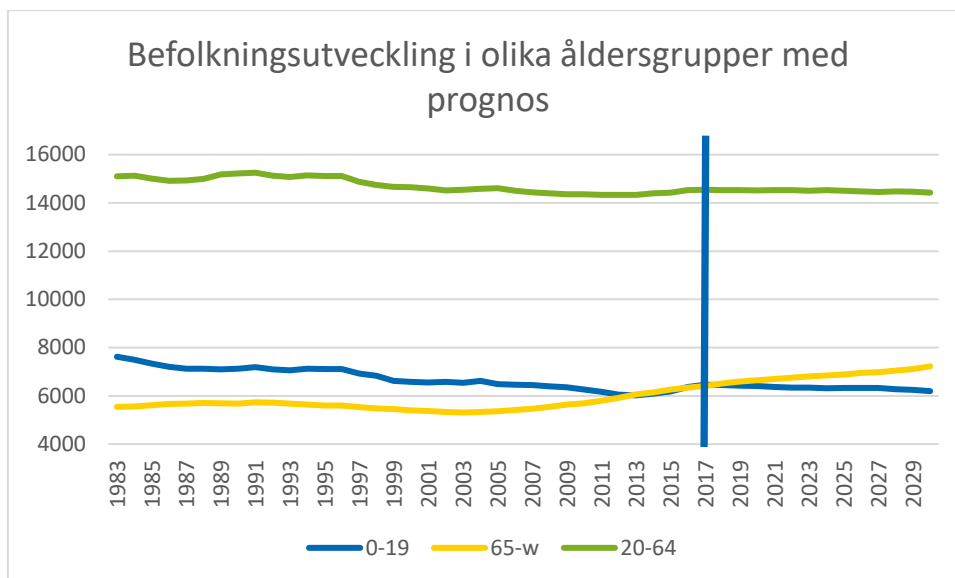

Andelen invånare i gruppen 18-64 år är i länet 57,7 % jämfört med rikets 59,2 %. I Vetlanda kommun är andelen mellan 18-64 år 55,5 %, vilket är både lägre jämfört med länet i stort och även jämfört med riket.

För gruppen 65 år och äldre är länsnittet 20,6 % jämfört med rikets 19,8 %. Vetlanda kommuns andel 65 år och äldre är 23,4 % där vi alltså har en större andel äldre jämfört med både länet i stort och med riket. De kommande åren väntas en stark ökning av personer i gruppen 65 år och äldre. Det kommer att ställa nya krav på framförallt offentlig sektor under de kommande decennierna med en allt äldre befolkning.

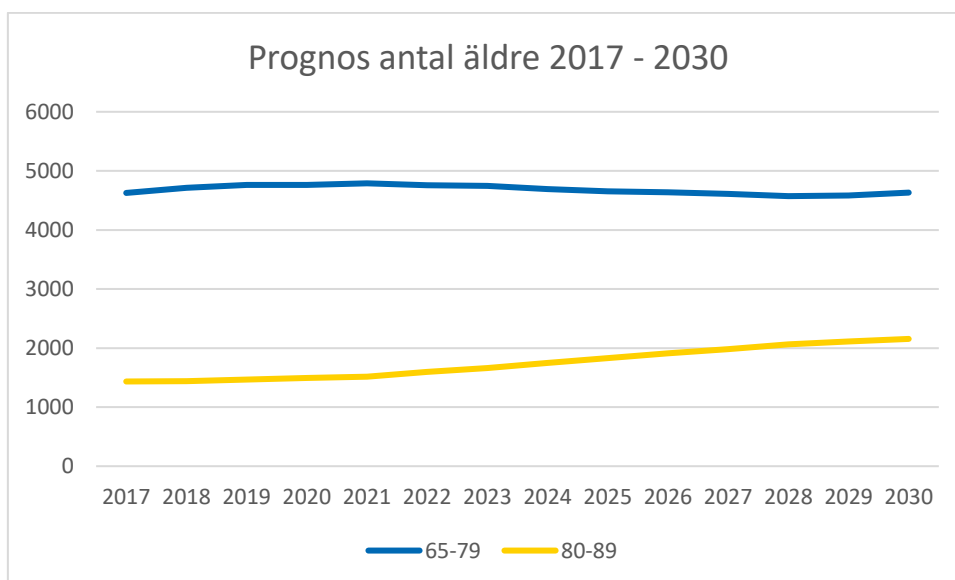
Att andelen invånare i förvärsarbetande åldrar relativt sett minskar samtidigt som andelen yngre och äldre relativt sett ökar leder till en ökad försörjningskvot.

Kommunprognos
27 846 personer år 2030

Antalet personer mellan 20-64 år är större än övriga grupper. Antalet som inte är i förvärsarbetande ålder har ökat lite mer de senaste åren. Det är viktigt att så många som möjligt som är i åldersgruppen 20-64 år också kan förvärsarbete så att inte försörjningskvoten minskar mer än nödvändigt i framtiden.

Om befolkningen kommer att öka totalt med ca 400 personer till år 2030 förväntas åldersgruppen mellan 20-64 år att minska med motsvarande 100 personer enligt framtagna kommunprognos 2018. Prognosen pekar också på att antalet äldre över 80 år kommer att öka medan antalet barn (0-15 år) kommer att minska fram till 2030.

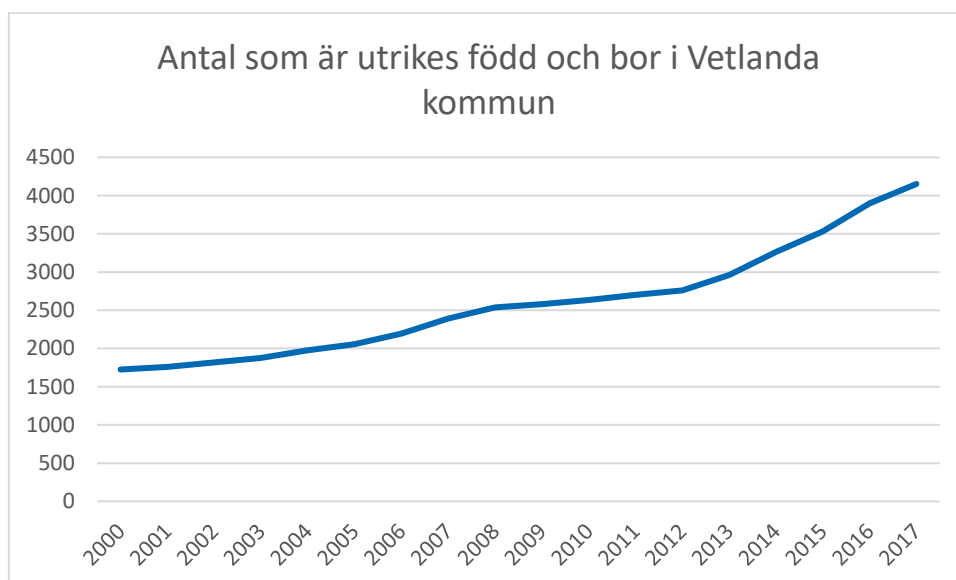
Att andelen invånare i förvärsarbetande åldrar relativt sett minskar samtidigt som andelen yngre och äldre relativt sett ökar leder till en ökad försörjningskvot. Försörjningskvoten visar andelen av befolkningen som är yngre än 20 år och äldre än 64 år (icke förvärsarbetande åldrar) i förhållande till andelen av befolkningen som är 20-64 år (förvärsarbetande åldrar).

Teoretiskt motvarar detta hur många varje person i arbetsför ålder behöver försörja. År 2017 hade Vetlanda kommun en försörjningskvot på 88, vilket innebär att det går 88 personer i icke förvärvsarbetande åldrar på 100 personer i förvärvsarbetande åldrar. År 2030 väntas kvoten ha ökat till 93.

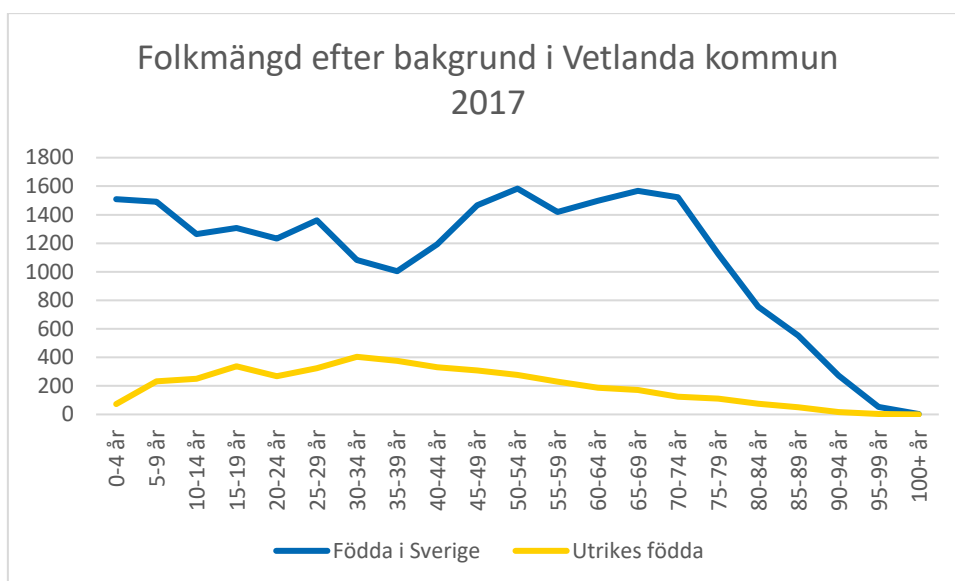
Förskjutningen mot en allt mindre andel i yrkesaktiv ålder får naturligtvis på sikt återverkningar på kommunens ekonomi. När andelen unga och gamla ökar stiger kostnaderna, samtidigt som den minskade andelen i yrkesaktiv ålder innebär att skatteunderlaget relativt sett krymper.

Merparten av kostnaderna för den kommunala servicen består av personalens löner. Verksamheten inom barnomsorg, skola och äldreomsorg är svår att rationalisera; personalminskningar betyder oftast i praktiken sämre kvalitet. Om en ökande andel av de arbetande behövs i den kommunala sektorn och om de kommunanställdas löner inte skall släpa efter utvecklingen på arbetsmarknaden i övrigt, kommer kommunalskatten att behöva höjas.

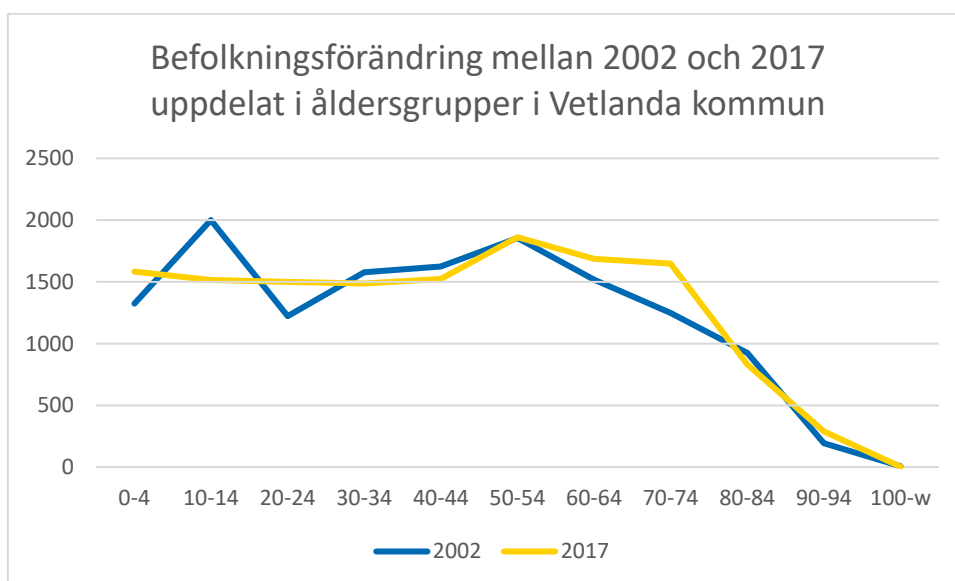
Utländsk bakgrund

Andelen personer som är utlandsfödda i riket är 18,5 % och i länet 17,1 %. Högst andel utlandsfödda bor i Gnosjö kommun (25,1%) och i Gislaved (22,7%) och lägst andel bor i Habo kommun (7,6 %). I Vetlanda är andelen utlandsfödda år 2017 15,1 % vilket är en lägre andel jämfört med både länet i stort och med riket. Antalet som är utrikes född i Vetlanda kommun har ökat från 1725 år 2000 till 4152 år 2017.

Andelen utlandsfödda är störst i åldersgruppen 30-34 år. Motsvarande utvecklingskurva för födda i Sverige visar att det i stället finns färre i åldern 30-39 år jämfört med övriga åldersgrupper i Vetlanda kommun.

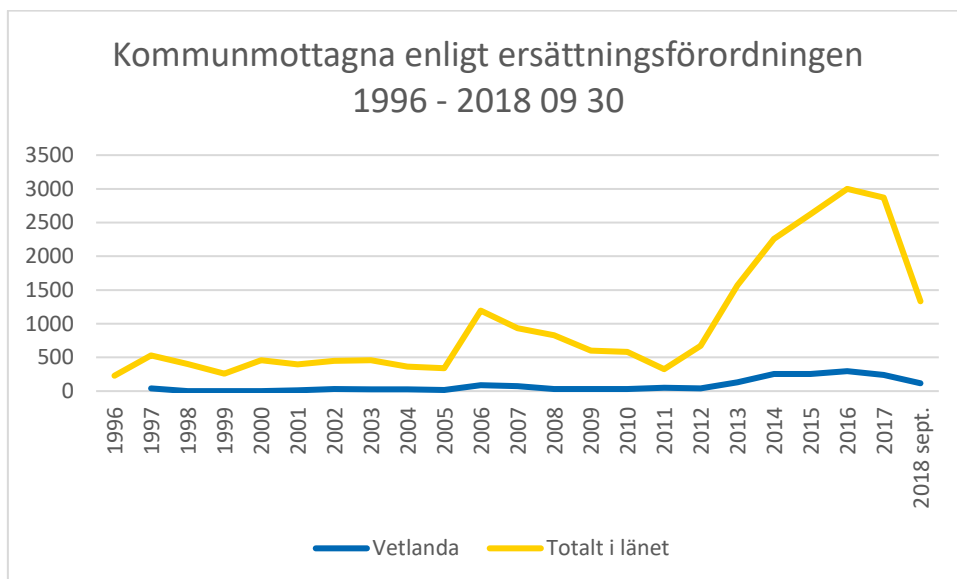

I Vetlanda finns det fler antal äldre år 2017 i åldersgruppen mellan 60-80 år jämfört med år hur det såg ut år 2002.

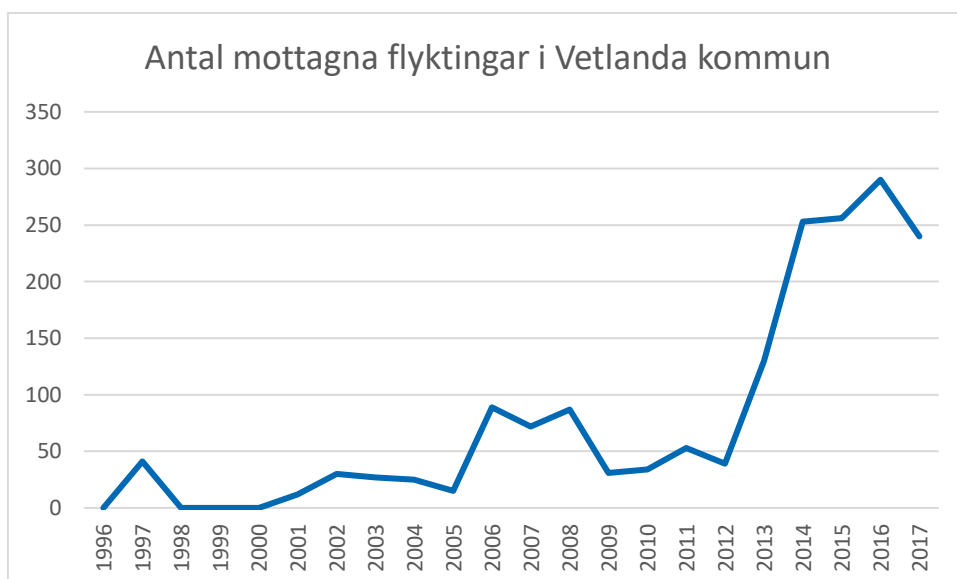
Antalet personer i åldersgrupperna 30-54 har minskat något jämfört med år 2002, men antalet hade varit ännu lägre om inte antalet utrikes födda hade funnits där antalet är som störst i just dessa åldersgrupper.

Detta visar på att Vetlanda kommun har en demografisk utveckling som drivs av en åldrande befolkning och en stark urbanisering. Pensionsavgångarna är större än tillträdet av unga på arbetsmarknaden under överskådlig tid vilket leder till en förväntad brist på arbetskraft.

Migration

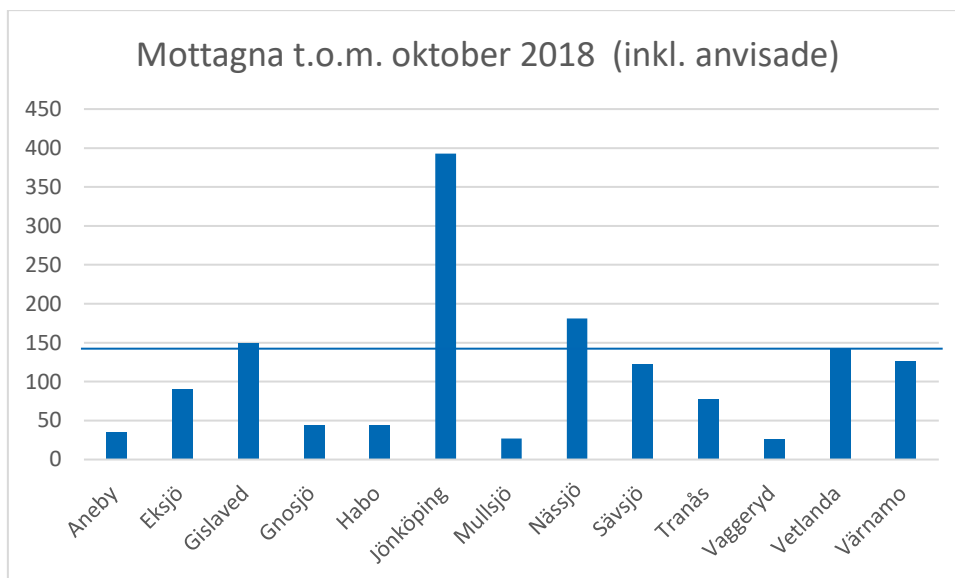

Länet har tagit emot många flyktingar, särskilt höglandskommunerna. Jönköpings län har som helhet under åren 2011-2016 vuxit på grund av flyktinginvandringen.

I antal mottagna i en kommun, ingår såväl anvisade som de som bosatt sig på egen hand.

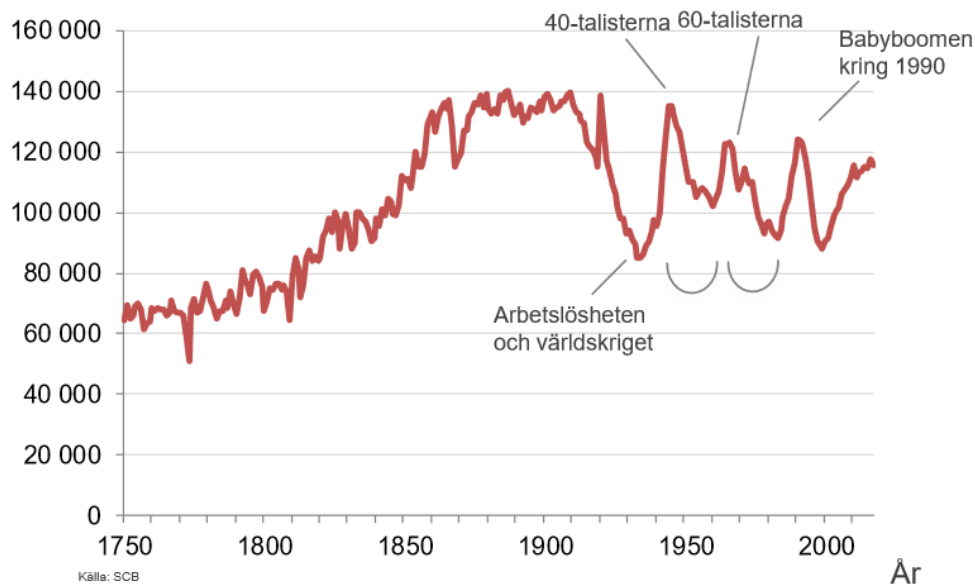
Antal mottagna flyktingar i Vetlanda kommun har ökat från år 2012 och framåt. Från en nivå med ca 50 per år fram till de senaste åren då vi har tagit emot ca 250 per år.

Antal mottagna i Vetlanda kommun fram till och med oktober 2018 uppgår till 142 personer.

Barnafödande

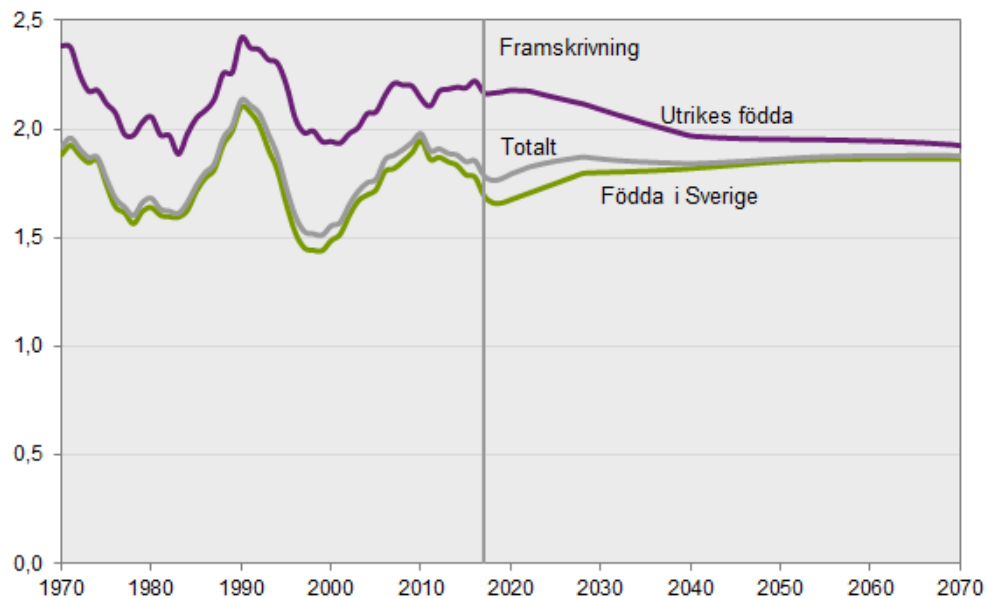
Födda barn i Sverige 1750-2017

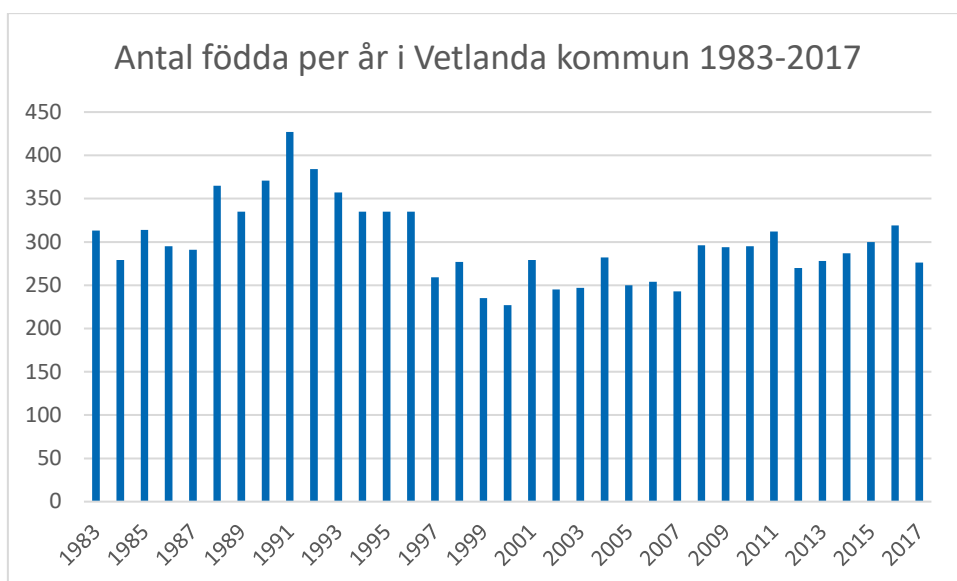
Barnafödandet har naturliga 20-25 årscyklar. Summerad fruktsamhet för kvinnor födda i Sverige, födda utomlands samt totalt 1750-2000. Att barnafödandet har varierat över tid har flera förklaringar. Från slutet av 1960-talet till mitten av 1980-talet skedde en nedgång i barnafödandet som till stor del berodde på att det var en period då fler och fler kvinnor började lönearbeta. Även tillgången till bättre och säkrare preventivmedel bidrog till nedgången.

Minskningen ersattes av en uppgång åren runt 1990, vilket kan förklaras dels av en stark konjunktur men även av förändringar i familjepolitiken. Under senare delen av 1990-talet var det återigen en nedgång i barnafödandet. Den berodde till stor del på lågkonjunkturen som medförde att speciellt yngre kvinnor och män fick svårare att etablera sig på arbetsmarknaden. Allt fler gick vidare till högre studier och sköt barnafödandet på framtiden. År 1999 var barnafödandet det lägsta någonsin i Sverige, 1,5 barn per kvinna. Under 2000-talet har barnafödandet ökat och under 2017 var det summerade fruktsamhetstalet 1,78 barn per kvinna.

Antal barn per kvinna

Summerad fruktsamhet för kvinnor födda i Sverige jämfört med kvinnor födda utomlands samt totalt 1970–2017. Sverigefödda och utrikes föddas fruktsamhetstal har till stor del följt samma variationer, om än högre fruktsamhetstal bland utrikes födda kvinnor. Utrikes födda kvinnor har ofta en högre fruktsamhet kort tid efter invandring. In- och utflyttning gör att inte alla utrikes födda kvinnor finns i Sverige under hela sin fruktsamma period. Det gör att periodfruktsamheten för utrikes födda ofta blir hög. Under framskrivningsperioden förväntas utrikes födda kvinnors fruktsamhetstal fortsätta vara högre men på sikt antas skillnaderna mot kvinnor födda i Sverige minska.

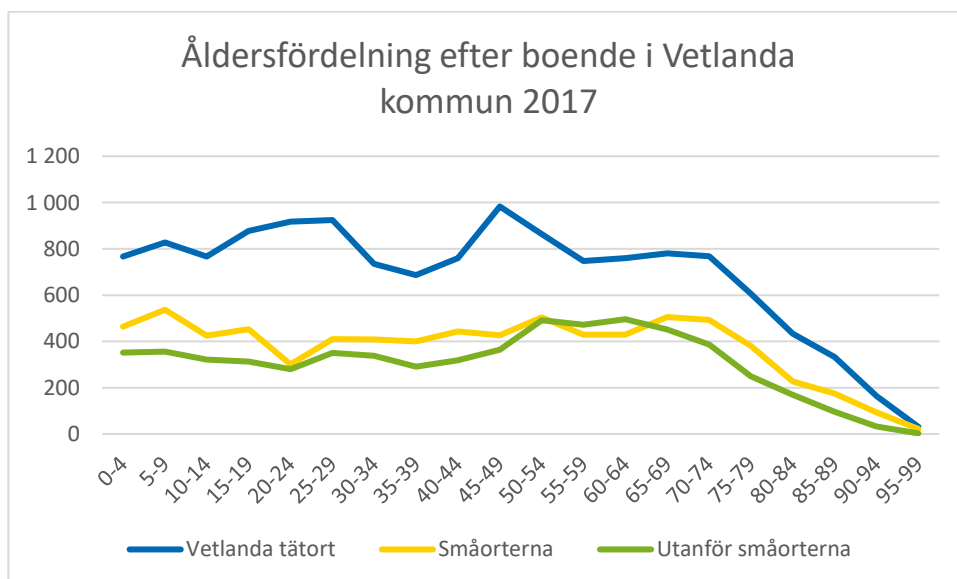

Fruksamhetstalen i riket överensstämmer med födelsemönstret i Vetlanda kommun där antalet födda i kommunen var som högst under 1991 och som lägst år 2000. En liten ökning har skett från 2012 till 2016. T o m november 2018 fanns det 287 födda i kommunen. Födelseantalet 2018 blir alltså högre jämfört med förra året och därmed fortsätter den uppåtgående trenden från 2012.

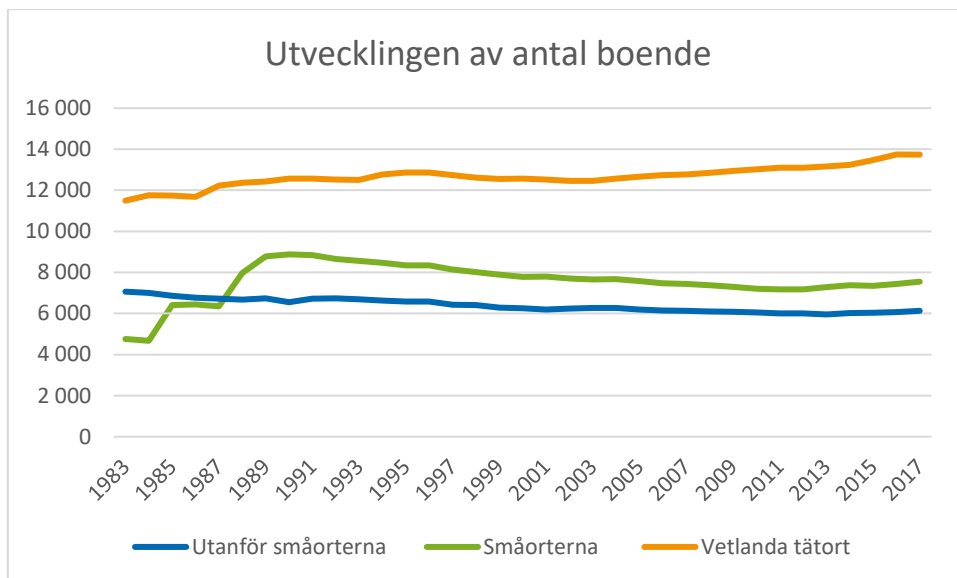
Trots att fruktsamheten är högre i glesbygdskommuner betyder ändå omflyttningen att allt färre barn kommer att födas eftersom det kommer att finnas allt färre kvinnor i reproduktiv ålder. Men de som bor kvar där föder barn i större utsträckning.

Urbanisering

Urbaniseringen väntas öka – vilket bedöms få stora konsekvenser för möjligheter till kompetensförsörjning över tid och det innebär även att kommunen riskerar att få en dränering på ung och kvalificerad arbetskraft.

Vi har en urbaniseringstrend där många framförallt unga väljer att flytta till kommunens huvudort eller väljer att flytta från kommunen till andra större städer. När gymnasiestudierna är klara lämnar många ungdomar föräldrahemmet och i åldrarna 20–24 år är omflyttningen intensiv. De flesta ungdomar flyttar uppåt i ortshierarkin dvs. från mindre orter till större och därmed till bättre utbud av utbildning och arbete.

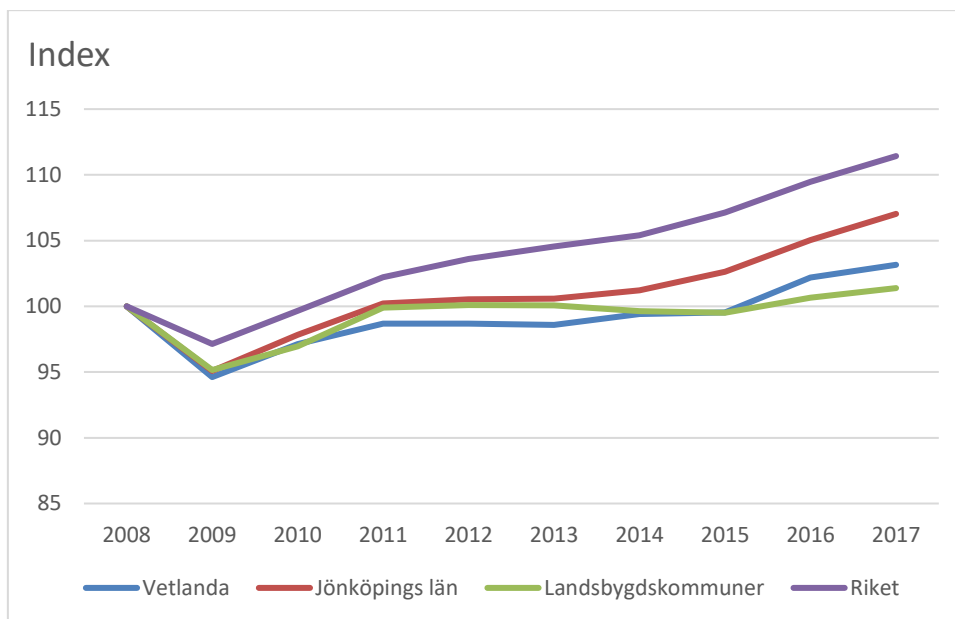
Utveckling av sysselsättning

Utvecklingen av sysselsättningen är en viktig indikator för kommunens välbefinnande. En ökande sysselsättning och en hög sysselsättningsgrad tyder på en väl fungerande och attraktiv arbetsmarknad. Det ger dessutom en större skattebas och sannolikheten ökar att invånarna kan försörja sig själva och har större valmöjligheter i sin konsumtion och välfärd.

Vid redovisning av jämförelsetal, enkäter m m har SKL (Sveriges kommuner och landsting) bl a utnyttjat en indelning av kommunerna i 8 kommungrupper. Vetlanda tillhör gruppen Landsbygdskommuner. Dessa kommuner har en tätortsgrad under 70 %, med mer än 8,7 % sysselsatta inom jord- och skogsbruk och som ej är Glesbygdskommun.

Diagrammet nedan visar sysselsättningsstillväxten, d.v.s. förändringen i antal förvärvsarbetande, sedan 2008. För att underlätta jämförelsen mellan Vetlanda kommun, övriga landsbygdskommuner, Jönköpings län och med riket som helhet är tillväxten indexerad med basåret 2008.

Sysselsättningstillväxt (indexerad) 2008-2017 i Vetlanda kommun, övriga landsbygdskommuner, Jönköpings län samt riket som helhet (2008 = 100)

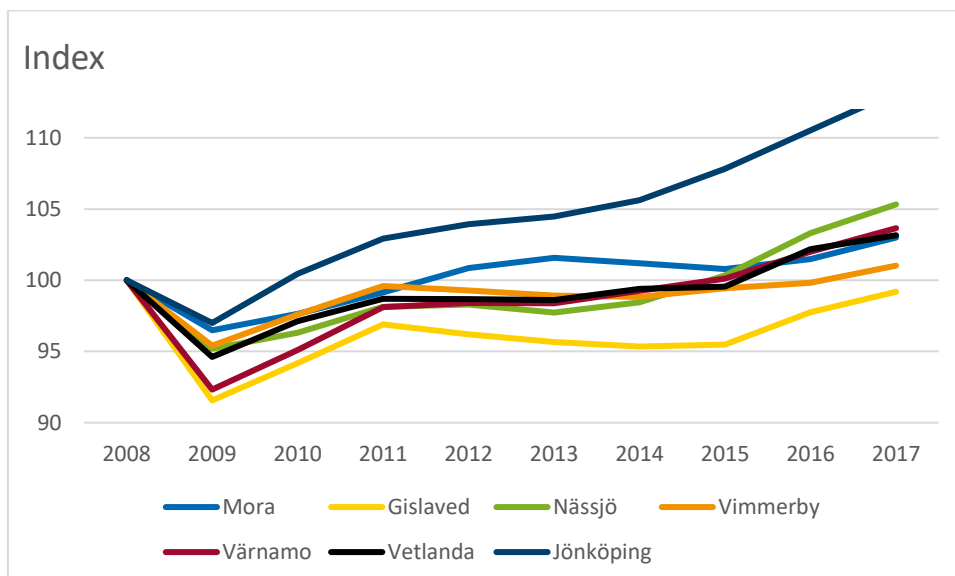

Källa: SCB, Förvärsarbetande 16+ år med bostad i regionen (nattbefolkning) (RAMS) efter näringsgren SNI 2007, kön och år

Huvudvariabeln i RAMS, förvärsarbetandestatus, visar på om en person antas vara förvärsarbetande eller inte. Avgränsningen sker utifrån en modellbaserad metod där varje persons löneinkomst jämförs mot ett framräknat gränsvärde. Överstiger löneinkomsten gränsvärdet antas personer vara förvärsarbetande. För personer som deklarerat för näringsverksamhet baseras förvärsarbetandestatusen på om personen deklarerat för en aktiv eller passiv näringsverksamhet.

Sysselsättningsutvecklingen i Vetlanda kommun följer i stora drag utvecklingen i Jönköpings län. Vetlanda kommun uppvisar under perioden en lägre sysselsättningstillväxt jämfört med riket och länet. Vad gäller den årliga sysselsättningstillväxten så har Vetlanda ändå haft en högre tillväxt jämfört med övriga landsbygdskommuner efter år 2015.

Sysselsättningstillväxt (indexerad) per kommun 2008–2017 (2008=100)

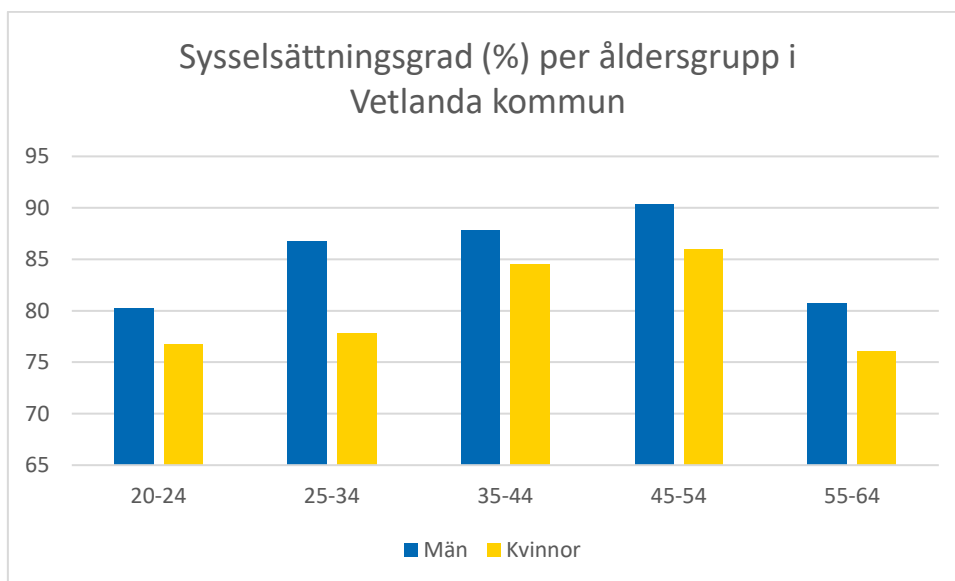

Sysselsättningstillväxten i Vetlanda kommun står sig relativt väl i jämförelse med kommuner i liknande befolkningsstorlek. Efter 2015 visar alla redovisade kommuner i diagrammet med liknande antal befolkning på en liten sysselsättningstillväxt. Jönköpings kommun däremot har haft en stadig ökad tillväxt sedan 2009.

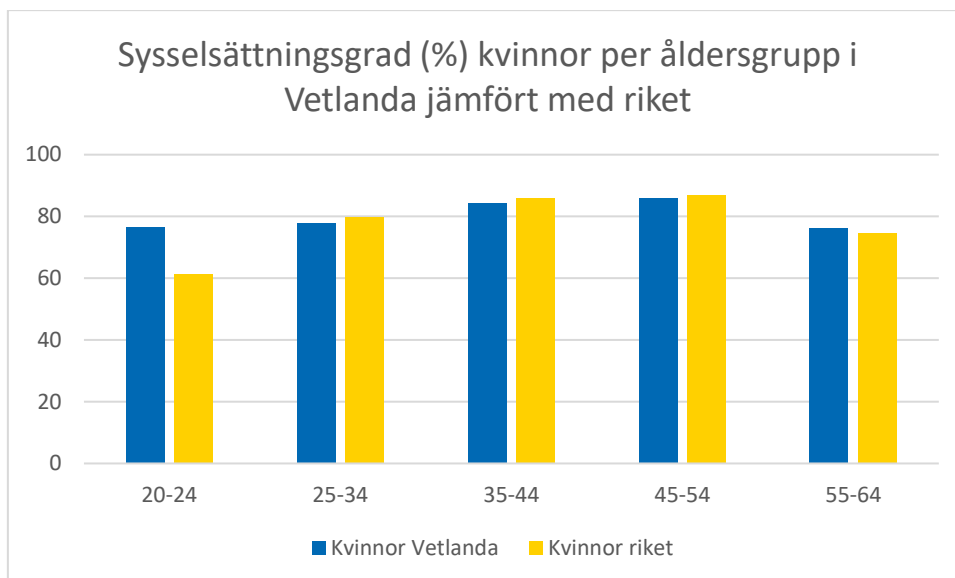
Sysselsättningsgrad

En positiv sysselsättningstillväxt innebär inte nödvändigtvis en ökning av sysselsättningsgraden, eftersom befolkningen i arbetsför ålder kan ha ökat i högre takt än antalet förvärvsarbetande. Dessutom visar sysselsättningstillväxten förändringen i dagbefolkningen, d.v.s. de som jobbar i kommunen/länet, oavsett var de bor.

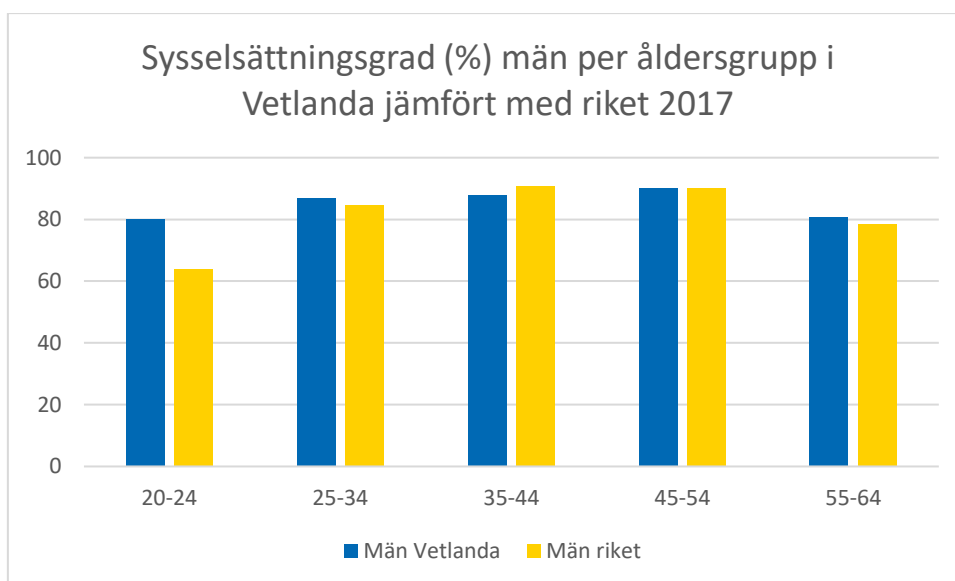
Sysselsättningsgraden beräknas istället utifrån nattbefolkningen, d.v.s. de som bor i kommunen/länet, oavsett var de jobbar. En person som arbetspendlar över en eller flera kommungränser tillhör alltså nattbefolkningen i en kommun men dagbefolkningen i en annan. Diagrammet nedan visar förändringen i sysselsättningsgrad, mätt som andel förvärvsarbetande av total (natt)befolkning i arbetsför ålder (20-64 år).

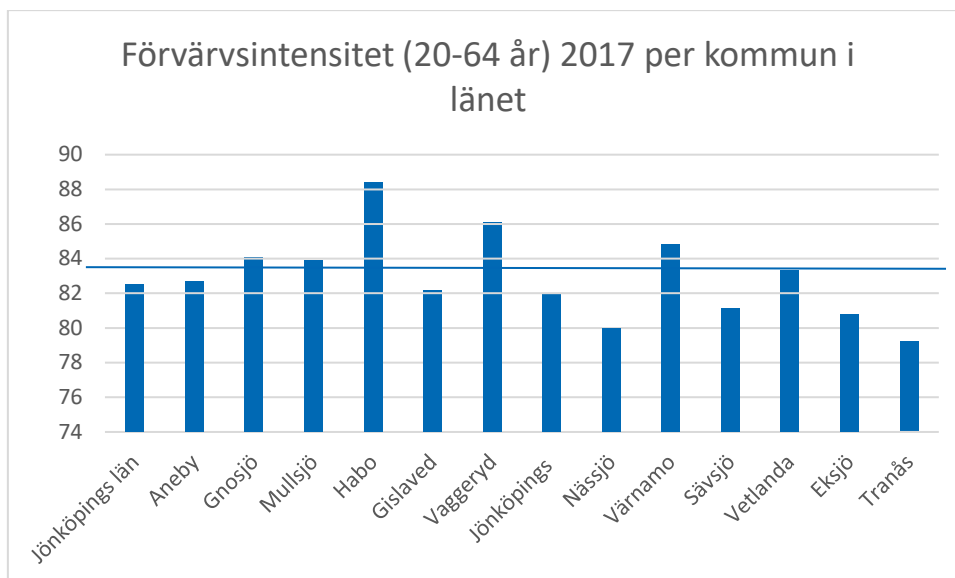
Sysselsättningsgraden är lägre bland kvinnor än bland män i alla åldersgrupper i Vetlanda kommun.

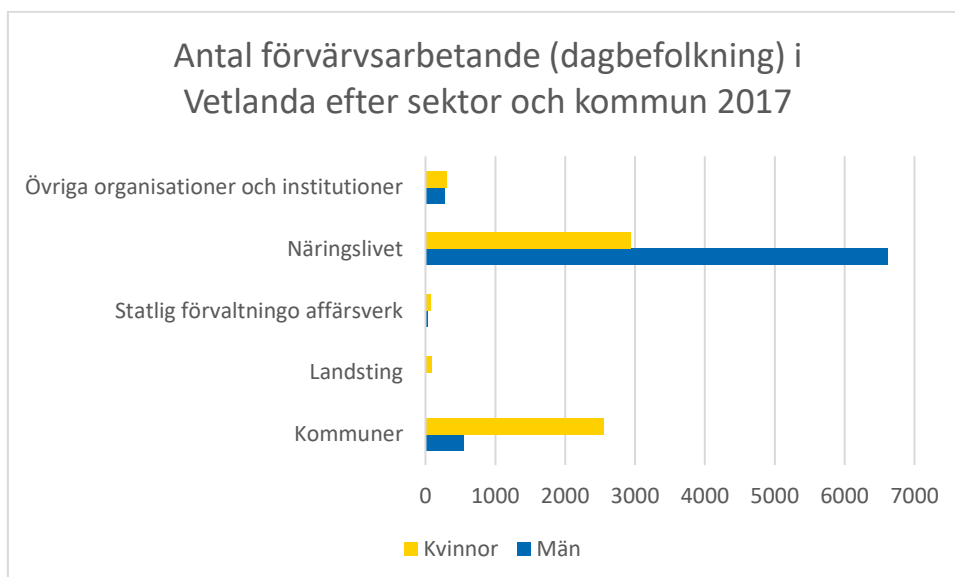
Sysselsättningsgraden bland kvinnor i Vetlanda jämfört med riket är något lägre i åldrarna 25-54 år men betydligt högre i åldersgruppen 20-24 år. Att den är högre i åldern 20-24 år kan bero på att de kvinnor som bor kvar i kommunen arbetar medan de som flyttar är studerande och är då också är folkbokförda på högskoleorten.

Sysselsättningsgraden bland män är istället högre i Vetlanda jämfört med riket i alla åldersgrupperna utan den som är mellan 35-44 år. Att det är så många fler män mellan 20-24 år som är sysselsatta jämfört med riket kan även här hänga samman med att de som studerar är folkbokförda på respektive högskoleort.

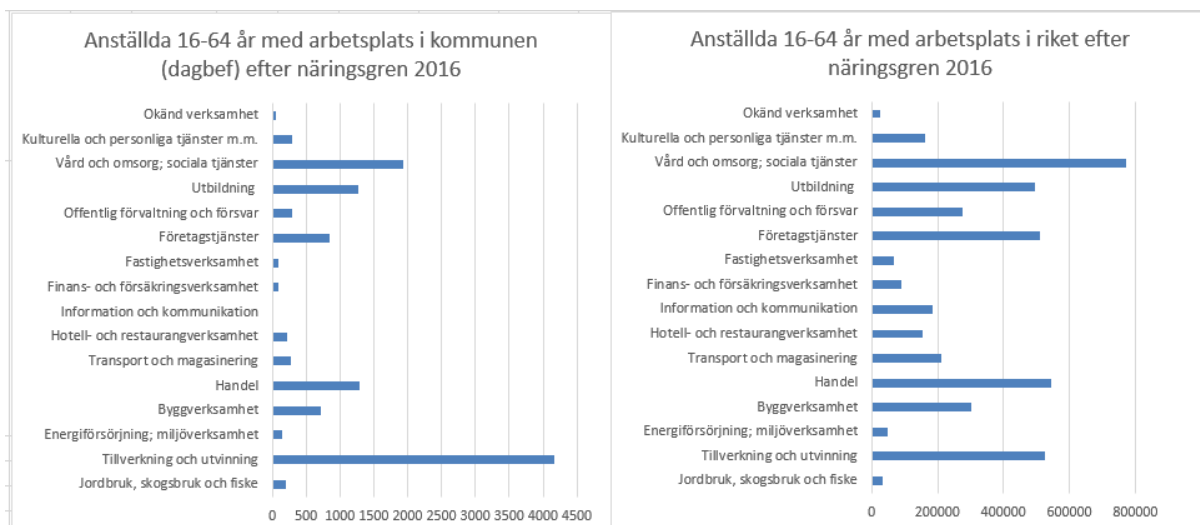

Vetlanda har en förvärvsintensitet på 83,3 % år 2017. Den ligger precis över vad som är snittet totalt för övriga kommuner i Jönköpings län.

I Vetlanda arbetar ungefär lika många kvinnor i den offentliga sektorn som i näringslivet i övrigt medan huvuddelen av männen arbetar inom näringslivet.

Anställda fördelat på olika näringsgrenar i Vetlanda kommun jämfört med riket

I Vetlanda kommun arbetar flest inom tillverkningssektorn medan det i riket finns flest anställda inom vård- och omsorgssektorn. I Vetlanda saknas det nästan helt och hållet arbetsplatser inom Information och kommunikationssektorn (15 anställda). Denna sektor är betydelsefull består av många verksamhetsområden som är viktiga för att kommunen ska kunna utvecklas i framtiden.

- Förlagsverksamhet
- Film-, video- och tv-programverksamhet, ljudinspelningar och fonogramutgivning
- Planering och sändning av program
- Telekommunikation
- Dataprogrammering, datakonsultverksamhet o d
- Informationstjänster

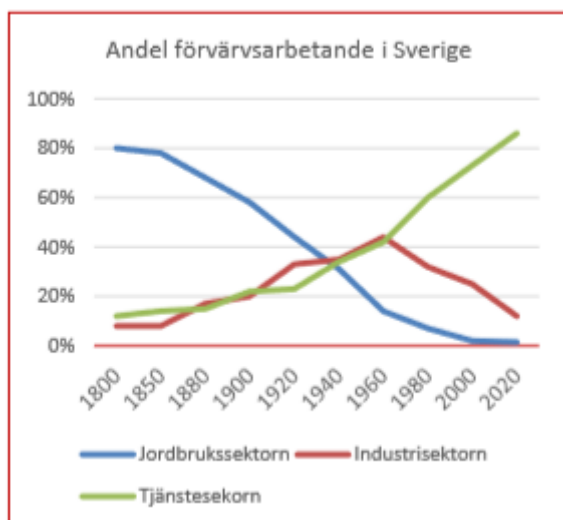
Inom Finans- och försäkringssektorn fanns det bara 87 anställda i Vetlanda år 2016. Här finns följande områden:

- Finans- och försäkringsverksamhet
- Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik
- Uthyrning av fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster

Det tredje området där Vetlanda inte har så många arbetsställen är inom Fastighetsverksamhet med 89 anställda 2016.

I kommunen har vi alltså tre områden med knappa arbetstillfällen som sticker ut i förhållande till riket i stort och dessa är alltså:

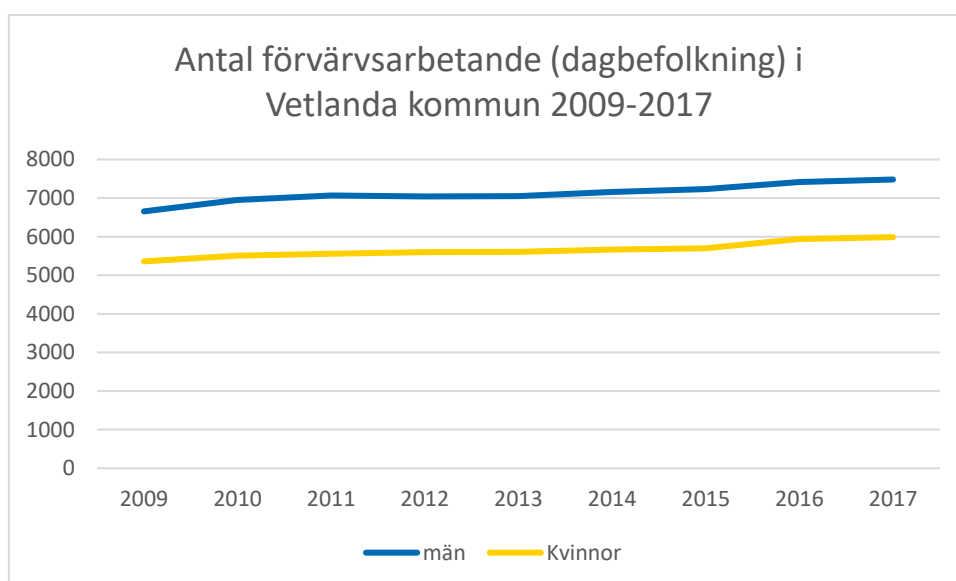
- Information och kommunikation
- Finans och försäkring
- Fastighetsverksamhet

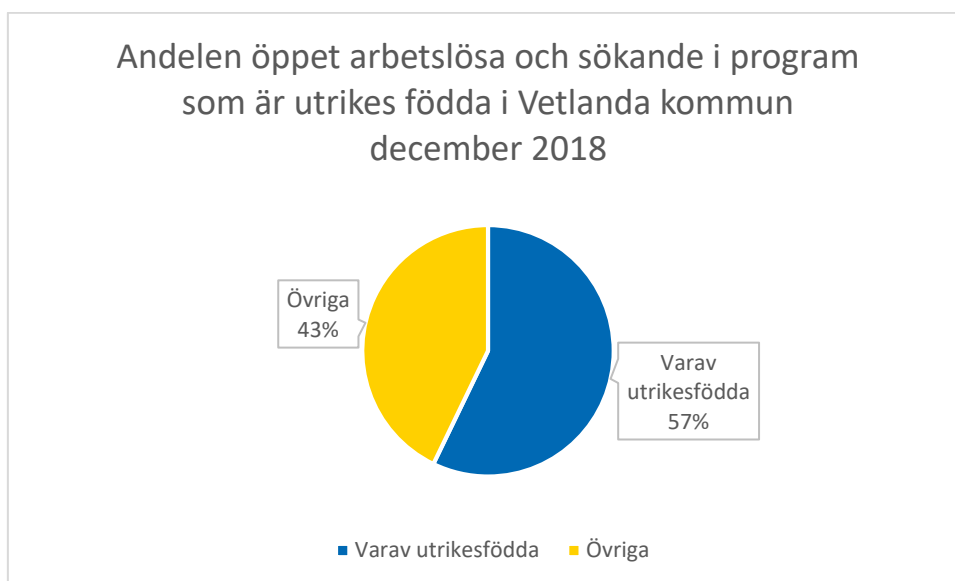
I Jönköpings län är andelen förvärvsarbetande inom bygg, finansiell verksamhet och företagstjänster, personliga och kulturella tjänster och utbildning lägst i landet. Även hotell- och restaurang samt offentlig förvaltning är förhållandevis små branscher.

I Vetlanda kommun är också tjänstesektorn väldigt låg medan industrisektorn är hög. Tjänstesektorn är nödvändig för industrins utveckling. Att tjänstesektorn är relativt outvecklad i kommunen är därför en utmaning även för industrin. Industrins automatisering är därför även ur detta perspektiv en nödvändighet för att säkerställa förutsättningar för tillväxt och utveckling även i framtiden.

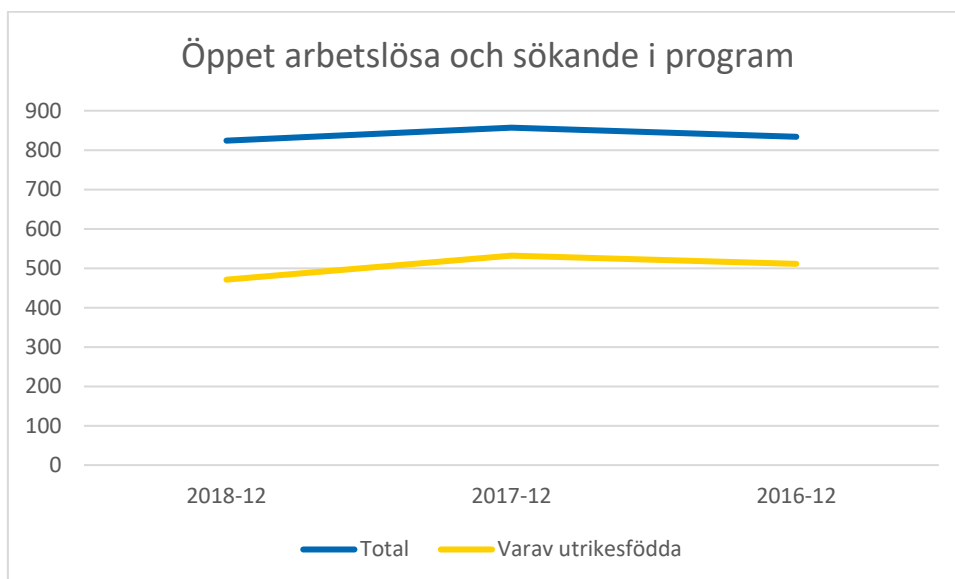
En växling av medarbetare från industrin till tjänstenäringarna ställer krav på strukturer för kompetensväxling och kompetensutveckling. Förutsättningar för det livslånga lärandet kommer att behöva utvecklas och samverka mellan det offentliga, medarbetare och företag beöver ske i god tid innan företagen är färdiga i sin automatiseringsprocess för att säkerställa en smidig övergång för människor, att inte riskera att arbetslösheten stiger och garantera den framtida matchningen på arbetsmarknaden.

Antal förvärvsarbetande har ökat något från 2009 till 2017.

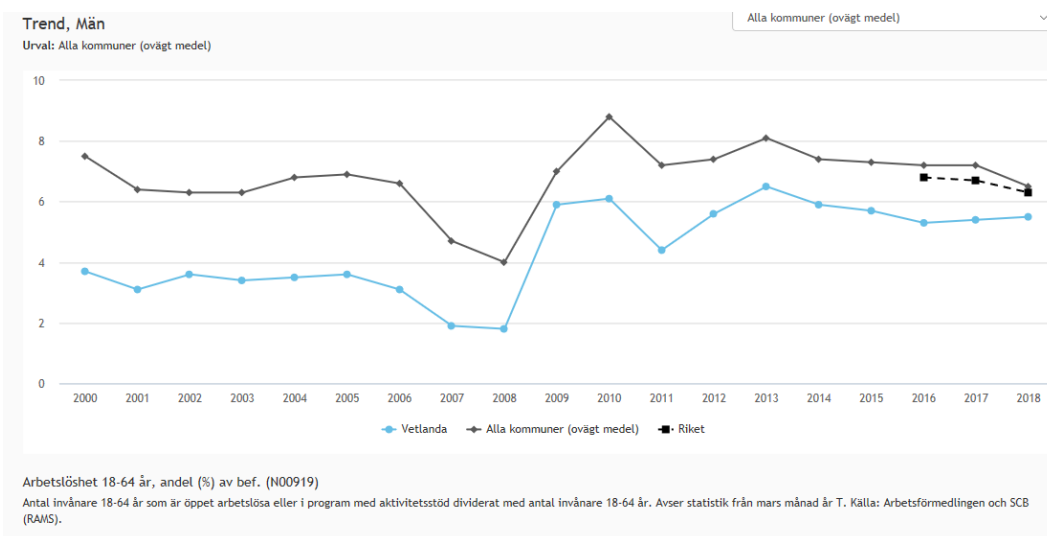

I december 2018 fanns det 471 personer som var utrikes födda och som var öppet arbetslösa och sökande i program. Totalt var det 824 personer i kommunen som var arbetslösa i december 2018.

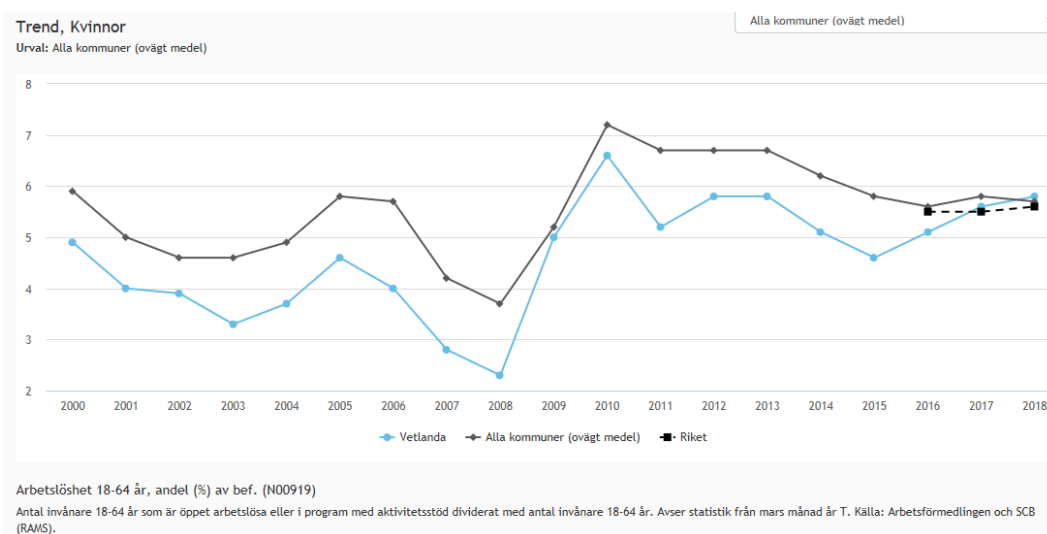
Mellan 2016 – 2018 fanns det totalt ca 800 personer i Vetlanda kommun som var öppet arbetslösa och sökande i program. Under 2018 har antalet utrikesfödda som är arbetslösa och sökande i program minskat med 61 personer.

Andel arbetslösa män 2000 – 2018 i Vetlanda kommun jämfört med riket.

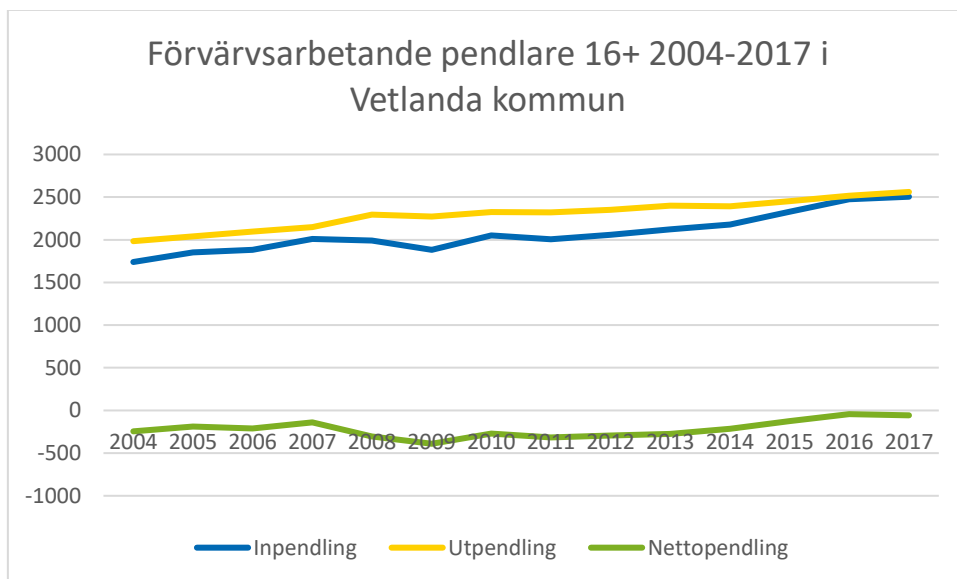
Andel män i Vetlanda kommun som är arbetslösa har varit lägre än jämfört med riket under hela perioden 2000 till 2018. Andelen arbetslösa var som lägst under 2007 och 2008. Skillnaden mellan riket och Vetlanda kommun har jämnats ut under de tre senaste åren.

Andel arbetslösa kvinnor 2000 – 2018 i Vetlanda kommun jämfört med riket.

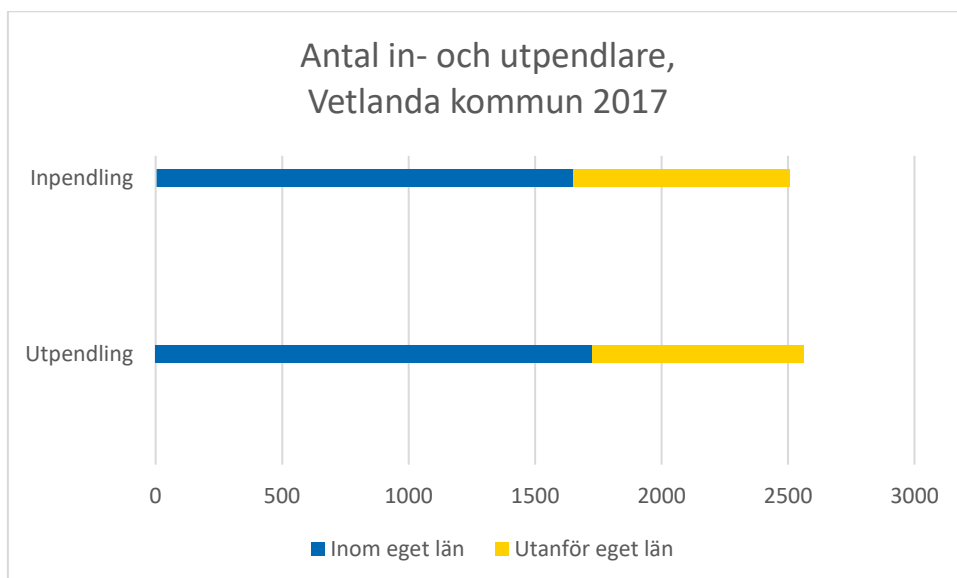
Andelen arbetslösa kvinnor i Vetlanda kommun har varit lägre jämfört med riket i stort under hela perioden från 2000 fram till slutet av 2017. Under de tre senaste åren har andelen arbetslösa kvinnor ökat och blev under 2018 högre jämfört med riket i stort.

Pendling

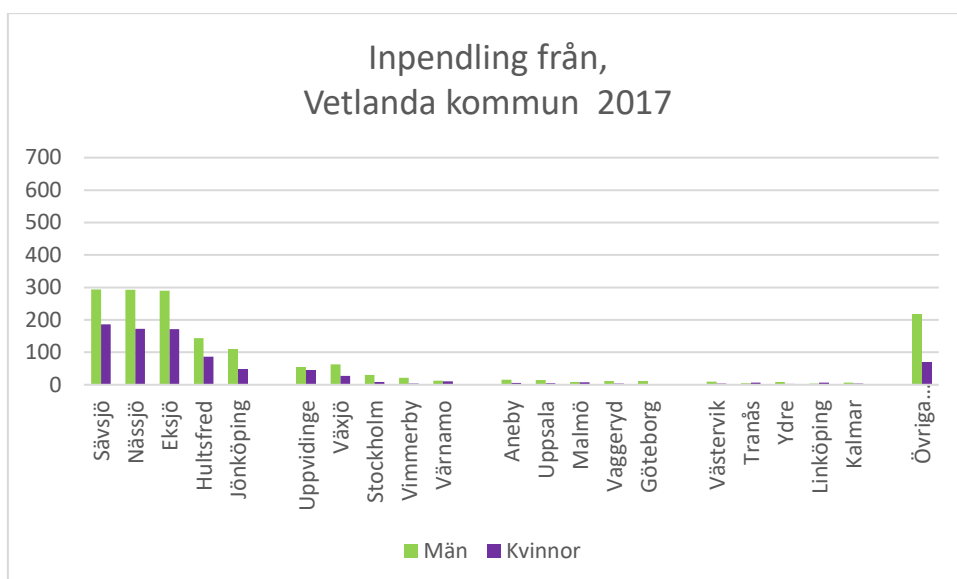

Vetlanda kommun har haft en större utpendling än inpendling, vilket ger en negativ nettopendling. Det är alltså något fler som pendlar från kommunen till arbete på annan ort än som pendlar till arbete i Vetlanda kommun. Men under de senaste två åren så är in- och utpendlingen nästan lika stor.

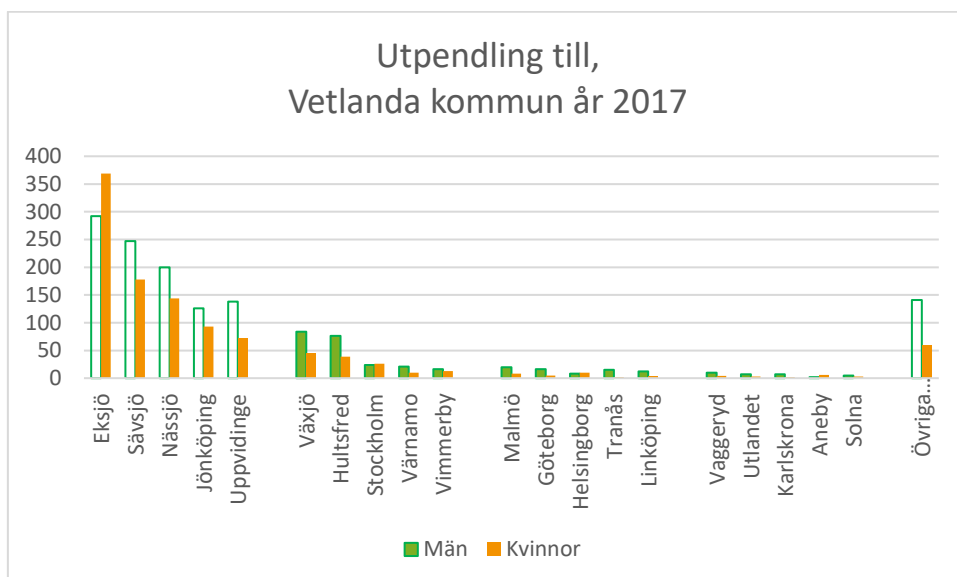
Av de 12 079 personer som var sysselsatta i Vetlanda kommun 2017, d v s dagbefolkningen, är 10,3 procent bosatta i andra kommuner än Vetlanda. Dessa personer utgör därmed inpendlingen till Vetlanda kommun. Av de 12 122 som bor i Vetlanda kommun, d v s nattbefolkningen, och är sysselsatta arbetar 10,4 procent i andra kommuner, och utgör därmed utpendlingen.

År 2017 var och in- och utpendlingen alltså nästan lika stor.

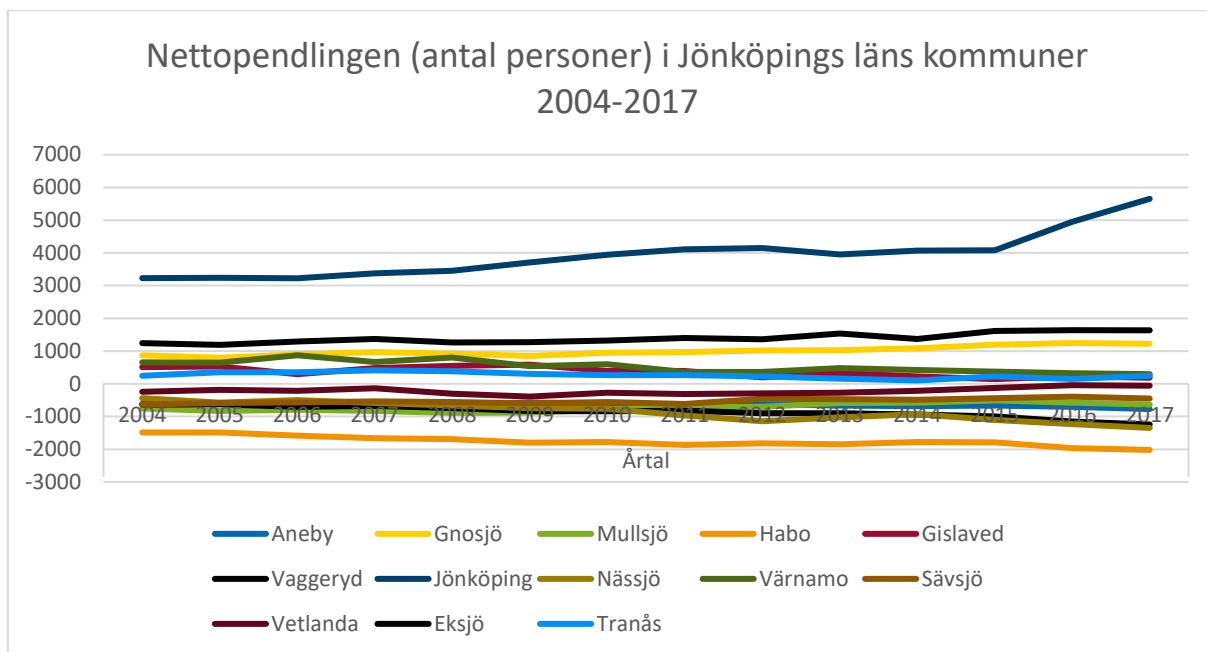

År 2017 pendlade fler män än kvinnor in till Vetlanda kommun. De flesta inpendlare kom från Sävsjö, Nässjö och Eksjö kommuner.

År 2017 skedde den största utpendlingen till Eksjö kommun. Det är fler kvinnor än män som pendlar till Eksjö. I övrigt pendlade fler män ut från Vetlanda kommun jämfört med kvinnorna. Utpendlingen skedde även till stora delar till Sävsjö, Nässjö och Jönköping.

Omfattningen på arbetspendlingen till och från kommuner beror på flera olika faktorer där kommunens storlek spelar roll, likaså näringslivs- och arbetskraftsstrukturen. En ytterligare viktig faktor är kommunikationsmöjligheterna, det vill säga hur snabbt och smidigt det går att ta sig från en plats till en annan, med till exempel privat bil eller kollektivtrafik.

Jönköpings kommun har den största positiva nettopendlingen medan Habo kommun har flest utpendlare. De kommuner som i länet har en fler inpendlare än utpendlare efter Jönköping är Eksjö, Gnosjö, Värnamo och Gislaved. Vetlanda har lika stor in- som utpendling medan övriga kommuner i länet har fler utpendlare, d v s ett negativt pendlingsnetto.

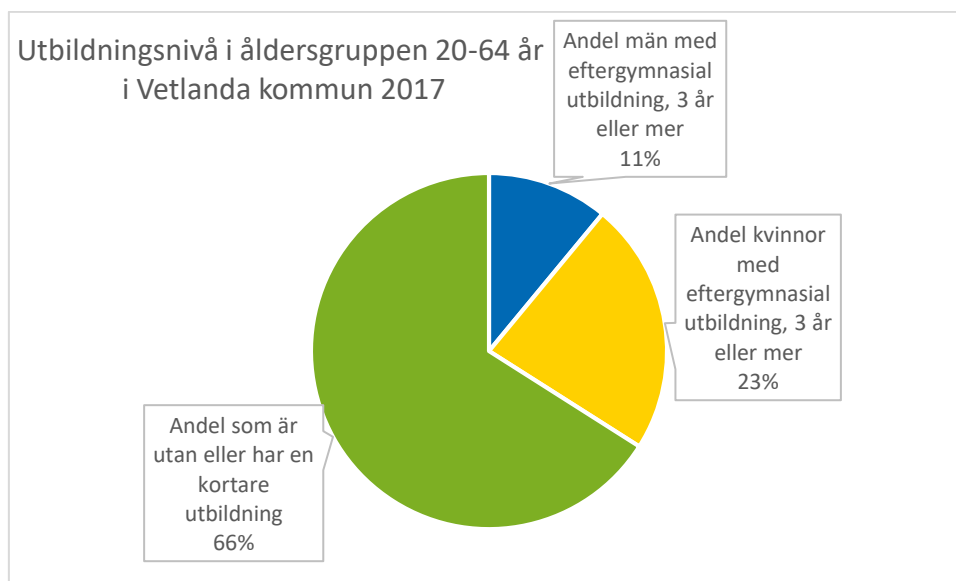
Utbildningsnivå

Vetlanda kommun har en hög andel sysselsatta i relation till övriga riket. Främst handlar det om sysselsättning inom tillverkningsindustrin. I allt högre takt i och med teknikens och digitaliseringens framväxt ställs högre krav på effektivisering, kvalificerad kompetens och innovation. Många jobb som idag utförs av människor kommer i framtiden att skötas av robotar, detta kräver förändring i kompetensförsörjningen.

En högre efterfrågan på högutbildad arbetskraft blir en given följd av den här utvecklingen och företagen vittnar redan om den stora utmaningen i att hitta rätt kompetens. Kommunen står därför inför stora utmaningar inom kompetensförsörjningen som riskerar att begränsa kommunens utvecklingsmöjligheter. Behovet av en höjd utbildningsnivå är påtaglig och en av de största utmaningar som kommunen har framför sig.

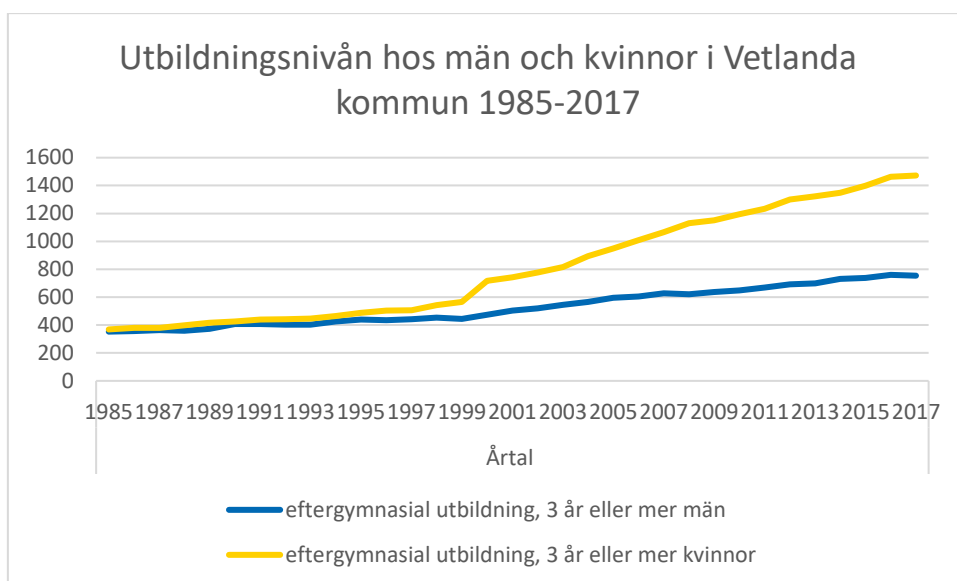
Attraktivitetsskapande faktorer som en god och modern arbetsmiljö, jämlikhet, jämställdhet, inkludering, inflytande och delaktighet samt tillitsbaserad styrning behöver utvecklas och i framtiden utgöra en del av Vetlanda kommuns varumärke.

Tillgång till relevant kompetens är en förutsättning för fortsatta utveckling av näringsliv och offentlig verksamhet i kommunen.

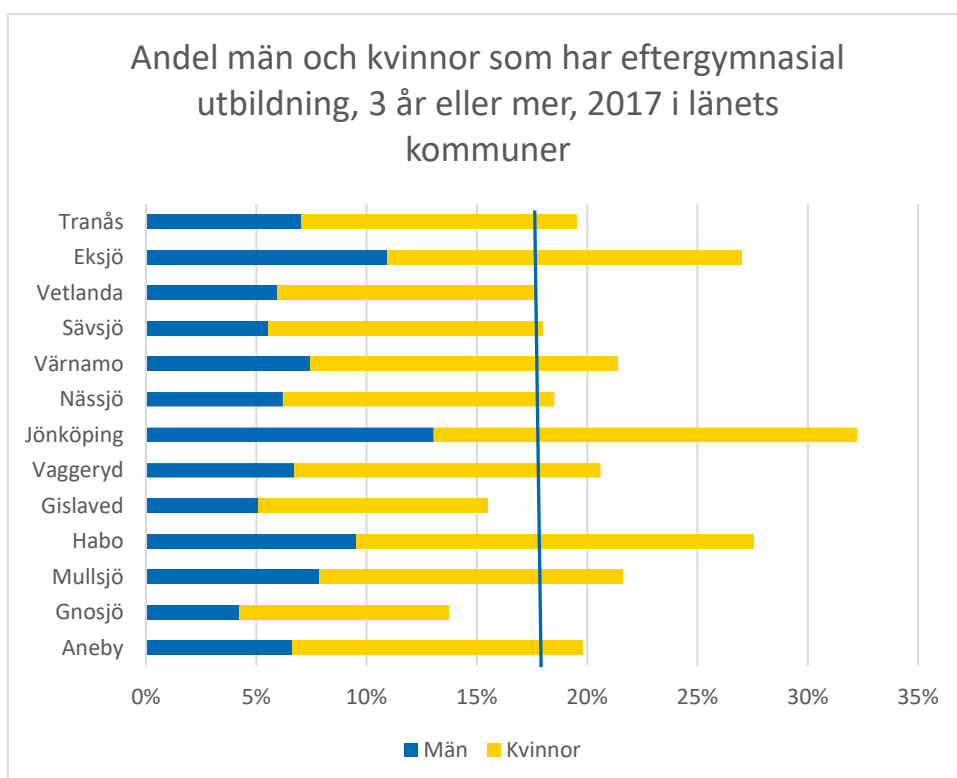

Andelen män i åldersgruppen 20-64 år som har en eftergymnasial utbildning som är tre år eller längre är 11 % medan kvinnornas andel är 23 %. Övriga i åldersgruppen 20-64 år som inte har någon utbildning eller har en utbildning som är lika lång är 66 %.

Gruppen utlandsfödda kvinnor med kort utbildningsbakgrund och gruppen unga män på landsbygden som lämnar skolan tidigt är de grupper som har svårast att etablera sig på arbetsmarknaden. Överlag är skolavhopp en riskfaktor för utanförskap.

Antalet kvinnor som har en utbildningsnivå med en eftergymnasial utbildning, 3 år eller mer har ökat från ca 400 år 1985 till närmare 1500 år 2017 i Vetlanda kommun. Medan antalet män med eftergymnasial utbildning, 3 eller mer, har också öket men inte alls lika mycket som för kvinnorna.

I länet är det i Jönköping, Habo och Eksjö som det bor flest personer med eftergymnasial utbildning, 3 år eller mer, i förhållande till sin totala befolkning. Andelen kvinnor som har en eftergymnasial utbildning som är tre år eller mer är större än männens andel i länets samtliga kommuner.

Högre utbildnings urbaniserande effekt är både en möjlighet och en utmaning. Med ett näringsliv som i högre grad efterfrågar eftergymnasiala kompetenser kommer kommunens attraktivitet att öka för personer med den kompetensprofilen, en jämställd arbetsmarknad underlättas och näringslivets utveckling stöds.

Attraktiva miljöer för barn och barnfamiljer kan stödja den utvecklingen, liksom fler möjligheter till högre utbildning i kommunen – inom yrkeshögskolan, på högskolan och på kommunens lärcentra.

Fler män måste se möjligheterna med högre utbildning och de högutbildade kvinnorna måste uppmuntras till att stanna kvar i eller återvända till kommunen efter avslutade studier.

Citat från Emma Leijnses bok *Fördel kvinna*.

”I stora delar av västvärlden har kvinnornas utbildningsnivå passerat männens. Det är en tyst revolution som påverkar vårt samhälle på alla nivåer.

De välutbildade kvinnorna i medelklassen är det nya kunskapssamhällets vinnare, de lågutbildade männen dess förlorare. Samhällets absoluta topp består fortfarande av män, med de dominerar också den grupp i botten som saknar utbildning och som blir allt tydligare avskuren från resten av samhället. Pojkarna som misslyckas i grundskolan riskerar att bli utan både jobb, partner och barn. Deras utanförskap är en av vår tids stora utmaningar.”